

Abraomas ir patriarchai

Įvadas

Keturių tūkstančių metų senumo, patriarchų pasakojimai, yra mums labai aktualūs šiandienai. Kviečiu artimiau pažinti ir mylėti Abraomo asmenį, kuris suteikia mums ne tik istorines žinias, bet jis yra mūsų – tikinčiųjų tėvas. Jis turi šį garbės titulą. Abraomas yra dar viena tvirta uola, į kurią gali mūsų tikėjimas remtis. Senojo ir Naujojo testamentų tekstai stebina mus, nes Dievą vadina Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievu.

Dievas, kurio vardas yra neištariamas, su savimi susieja trijų mirtingųjų vardus amžiams. Kodėl? Pirmiausia dėl Abraomo, kuris atsiliepė tikėjimu į Dievo kvietimą. O Izaoką ir Jokūbą pašaukė Dievas, paprasčiausiai išrenkant juos iš brolių tarpo. Po šio išrinkimo, sandora galioja visiems Jokūbo sūnums.

Išėik

Pradžios knygos, trisdešimt aštuoniuose skyriuose, kurie skirti patriarchams, apstu įvairiausių išvykimų ir nuotykių. Per kuriuos eina vis dėlto raudona gija - Dievo pažadas Abraomui. Viskas prisideda prie šio pažado išsipildymo, netgi kiekvienos kartos nuodėmė, ypač Juozapo pardavimas, kurio dėka visa šeima bus išgelbėta.

Bet prieš pažadą yra paliepimas: „ Išėik, palik“. (Per 12,1) Abraomo gyvenimas yra ilga išgryninimų ir atsiribojimų grandinė. Per tai auga tikėjimas ir prisirišimas prie Dievo. Žmogus atsiriboja nuo žemiškų dalykų.

Antrą kartą Dievas prašo Abraomo išėiti, atiduodant Dievui ką jis turi brangiausia – savo sūnų. Abraomo gyvenimą ženklina šie du „išėik“. Tarp kurių matome nepaprastą tikėjimo kelią.

Pažadas

Grįžkime prie raudonos pažado gijos. Dievas, kelis kartus, žada Abraomui duoti žemę ir palikuonių. Palaipsniui tampa pažadas vis tikslesnis. (Pr 12,13,15,17,18) Žvelgiant į šiuos skyrius ima nuostaba, bet kiek laiko praėjo tarp pažado ir jo išsipildymo! Ilgi metai ... , tai laikas augti tikėjimui ir vilčiai. Abraomas ir Sahra laukė Izaoko dvidešimt penkis metus ir jo sulaukė būdami šimto ir devyniasdešimt metų. O pažadėtos žemės taip ir negaus. Tai suprantame, nes tekstuose skaitome, kad Abraomas turi pirkti Makpelos olą, kad joje palaidotų Sahrą, nors ir gyveno toje žemėje. Izaokas turi vesti iš naujo derybas dėl šulinių naudojimo, kuriuos iškasė jo tėvas Abraomas.(Pr,26)

Jokūbas buvo priverstas du kartus iškeliauti iš savo žemės, nes bėgo nuo savo brolio ir nuo bado. Labai keistas pažadas... Žiūrint ne tikėjimo akimis, tai niekada neišpildytas pažadas. Bet pradžios knygos penkioliktame skyriuje, Dievas - žadėdamas duoti žemę, pranašauja tremtį ir vergovę. Šie įvykiai nebuvo Dievo bausmė už kažką. Supraskime, kad Dievas panaudoja šiuos įvykius augindamas troškimą į pažadėtą žemę, o ne nuosavybės jausmą. Patriarchams reikėjo didelio tikėjimo ir ištvermės, kad toliau galėtų tikėti pažado išsipildymu. Įrodymas to yra, kad jie nesiėmė smurto ir nekariavo, kad galėtų užgrobti šią žemę. Jie pasikloviė vien Dievu.

Kaip galvojate, ar yra mums gera pamoka, jų požiūris į pažadėtą žemę? Kaip suprantu laimę, kurią pažadėjo mums Dievas? Patikėkime, kad Kristuje turime mes jau viską, nors ne viskas dar išsipildė. Laimė, kurią žada mums Dievas yra ne tiek patogus įsikūrimas, žemiškas rojus, kiek dinamizmas, kryptis. Kaip ir patriarchams, mums reikalingas tikėjimas iki galo.

Sūnus

Nerealus pažadas vis dėlto išsipildo: gimsta Izaokas. Abraomas ir Sahra prislėgti nevilties net nedrįso prašyti Dievą sūnaus. Nors, pradžios knygos tryliktame skyriuje, Abraomas skundžiasi, kad neturi sūnaus. Pastebėkime, kad Rebeka ir Rachelė taip pat nevaisingos, bet jos, skirtingai nuo Abraomo nebijo prašyti Dievo. Jos ką, nesupranta Dievo galybės? Per tai mums sako Dievas, kad išrinkimas yra Jo dovana.

Kaip minėjome jau, kad laiko tarpas tarp pažado išsipildymo yra tikėjimo augimo laikas. Abraomo gyvenimas buvo irgi pilnas ieškojimų ir klaidų. Izmaelis – viena iš tų klaidų, kuri sukėlė daug kančios Abraomo šeimai.

Grįžkime atgal. Abraomas iki šiol elgėsi pavyzdinai, jis myli vieną moterį - savo žmoną. Bet, nuo Dievo pažado susilaukti sūnaus, praėjus dešimt metų ir jis su Sahra nesusilaukia sūnaus. Jį apnyko mintys, kad gal jis turi pats daryti veiksmus, kad pažadas išsipildytų? Jie su Sahra nutarė, kad ji atiduoda jam savo tarnaitę Agarą, su kuria Abraomas pradės jų kūdikį. Taip ir nutiko. Bet šis įvykis sukelia pavydą, panieką ir ašaras. Agara nebeištveria ir pabėga nuo savo šeiminkės, kuri ją engė. Dievas elgiasi keistai šioje situacijoje, Agarai liepia grįžti namo. Ji taip ir padaro. Ar reikia stebėtis tuo ar verčiau žavėtis Dievo kantrybe?

Gimsta Izmaelis, auga, visi pripranta prie jo. Gal tikrai jis yra pažado sūnus? Septynioliktame skyriuje apsiverčia viskas aukštyn kojomis: vėl žadamas sūnus. Jau pasenęs Abraomas juokiasi ir atsako Dievui: „tegyvuoja Izmaelis prieš tavo veidą“. Bet šį kartą laikai pripildyti: praėjus metams gimsta Izaokas. Sahra išvaro Agarą ir Izmaelį. Dievas leidžia tai Sahrai padaryti, Abraomo nelaimi. Tradicija pateisindama Sahros elgesį, Izmaelio asmenyje įžvelgia agresyvų žmogų. Dėl šios priežasties negalėjo Izmaelis tapti pažadų paveldėtoju. Šiuose tekstuose matykime, kas atsitinka, kai žmogui neužtenka kantrybės ir nori paankstinti Dievo laiką, kuriame išsipildo Jo pažadai.

Išbandymas

Reikia paminėti dar svarbų Abraomo gyvenimo įvykį – Izaoko paaukojimą. Šitas tekstas sukelia maištą ir nesupratimą. Norint pateisinti Dievą, įžvelkime tekste tai ko Jis nesako. Raktinis sakiny, kuris leidžia suprasti šiuos tekstus yra „Dievas išmėgino Abraomą.“

Abraomas pasiekė kulminaciją. Dievas davė jam atlygį, kad jis Dievui niekada nieko neatsakė, niekada nežiūrėjo atgal. Tačiau pareikalauja Dievas iš jo staiga siaubingo dalyko. Autorius pasakoja pakankamai kukliai. Įtampa didelė: ar paklūs ar ne? Abraomas kovoja vienas pats. Jis nebežino, kas bus toliau. Abraomas žino tik vieną, kad tai tas pats Dievas, kuris sudarė su juo sandorą. Ir Abraomas paklūsta ... jo tikėjimas pasiekia viršūnę. Abraomas nesupranta Dievo, išgyvena tamsų vienišumą. Bet tikriausiai Abraomas tikisi, kad tas išbandymas baigsis, nes išbandymas turi galą. Ir išbandymo galas ateina, kai Abraomas klauso Dievo paliepimo. Jis tampa iš naujo tėvu ir tame naujume išgyvena tėvystės džiaugsmą. Žinoma, kad Abraomas galėjo Dievo įsakymą atmesti, bet pasirinko – pasitikėjimą. Klausimas, kaip Dievas galėjo elgtis taip? Liuteris sakė, kad tos paslapties nesuprato geriau negu asilas, kuris nešė malkas aukai. Susiduriame ar susidursime su tokia pat paslaptimi, su tokia situacija, kur nieko nebesuprantame. Tai yra mirties ir prisikėlimo paslaptis.

Tai ko Dievas neįgyvendino su Abraomu, pareikalaudamas paaukoti sūnų, Jis įvykdė su savo Sūnumi. Izaokas yra Kristaus pirmavaizdis. Peržvelkime tekstą iš naujo: šis išbandymas truko tris dienas. Izaokas neša pats malkas aukai. Abraomas žada jam, kad Dievas parūpins avinėlį. Taip ir įvyko. Avinas bus aukojamas Izaoko vietoje. Jėzus bus tas avinas, kurį paaukos. Supraskime teisingai, kad tėvas atiduodamas savo sūnų atidavė viską, daugiau negalėjo duoti. Taip pat Abraomas turėjo norėti mirti vietoj savo sūnaus, kad išgelbėtų pažadą.

Šitame, Pradžios knygos, tekste turime labai gražų Dievo meilės pavyzdį, kuris padeda mums apmąstyti Velykų slėpinį. Būkime dėkingi, kad buvome atpirkti ir išgelbėti tokia kaina.

Būtų galima dar tiek pasakyti apie Abraomą: apie jo sandorą su Dievu, svetingumą, kurį jam žina Rubliovo ikona (Pr 18), jo užtarimą (Pr 15-17), dėl kurio Dievas gausiai jį palaimino (Pr 18).